

- K L O K G E L U I -

Goedenavond luisteraars, herkende U al het geluid van de kerkklok die U zoeyen hoorde? We laten het U nogeens horen.

- K L O K G E L U I -

Nu weet U het vast en zeker, Ja, dat is goed, mevrouw.....
Het is uw eigen kerkklok die U daar gehoord hebt.

- K L O K G E L U I - overgaand in -O R G E L S P E L-

Weet U misschien, waarvoor wij U deze klok en dit orgel laten horen? Nee, dat kunt U ook nog niet weten, maar wij zullen U niet lang in het onzekere laten.

Deze klok vervult in dit klankbeeld de rol van NOODKLOK en hij roept op tot ALARM!

Schrikt U maar niet, nee er is nog geen atoombom gevallen in de omgeving van Peize

Maar Uw kerk en het daarin staande beroemde orgel verkeren in groot gevaar.

Gelukkig is dit gevaar nog af te wenden, maar dit gaat alleen met Uw hulp.....

- O R G E L S P E L -

Het orgel in onze aloude dorpskerk werd oorspronkelijk gebouwd voor de Geertruïds- of Pepergasthuiskerk te Groningen

Naar alle waarschijnlijkheid is dit orgel in 1631 gebouwd. Dit kan men afleiden aan het oudste pijpwerk. In 1696 en 1697 werkte de in de geschiedenis bekend geworden Hamburgse orgelbouwer "Arp Schnitger" aan het instrument. Waarschijnlijk zijn deze werkzaamheden van zeer ingrijpende aard geweest, zoals nu nog uit het orgel valt op te maken.

Een nog ingrijpender verandering vond plaats door de orgelbouwer "Albert Anthonie Hinsch" te Groningen. De juiste datum van deze verandering valt niet met zekerheid te zeggen.

Een zekere mijnheer Knock vertelt ons, dat de orgelbouwer Hinsch het instrument in het jaar 1785 heeft schoongemaakt. Helaas is het nog niet mogelijk gebleken om na te gaan, of de verbouwing door Hinsch identiek is aan de werkzaamheden, welke Knock als "schoonmaak" kwalificeert.

Zoals wij U al eerder vertelden, komt ons kerkorgel oorspronkelijk uit Groningen. In het jaar 1861 werd aan de meer berucht dan beroemd geworden orgelbouwer P. van Oeckelen uit Harendermolen de opdracht verleend voor een nieuw te bouwen instrument in de Geertruïds- of Pepergasthuiskerk.

Het oude instrument werd door de Heer van Oeckelen overgenomen en naar zijn mening opgeknaapt en aan de Ned. Herv. Kerk in Peize verkocht. Helaas is dat "opknappen" van het orgel door deze mijnheer uit Harendermolen één groot fiasco geworden. Met een "fiasco" wordt bedoeld het wegnemen van waardevolle en zeer oude registers uit de periode Schnitger - Hinsch of uit een nog vroegere periode en het weer inbouwen van registers, zoals die in Van Oeckelen zijn, tijd modern waren.

Het orgel is momenteel in zo'n deplorabele toestand, dat als er nu onmiddellijk niet gerestaureerd wordt, dit over verloop van enige jaren in het geheel niet meer mogelijk zal zijn. Wordt er daarom in de komende maanden een beroep op Uw offervaardigheid gedaan, geeft dan spontaan, want hier geldt momenteel meer dan ooit:

SPOEDIGE HULP IS DUBBELE HULP ... SPOEDIGE HULP IS DUBBELE HULP

SPOEDIGE HULP IS DUBBELE HULP

Misschien denkt U, het zal zo'n vaart wel niet lopen, maar dan bent U er toch glad naast, want weet U wel wat vandaag aan de dag de restauratie van ons orgel gaat kosten?

MINSTENS f.50.000 . . . MINSTENS f.50.000 . . . MINSTENS f.50.000. ...

en daar komt de restauratie van de kerk nog eens overheen, dat nogeens het driedubbele van het orgel gaat kosten.

Dus ik zeg het nog één keer SPOEDIGE HULP IS DUBBELE HULP, want de prijzen van grondstoffen en materialen en ook de uren zijn nog steeds stijgende en het is niet onwaarschijnlijk, dat over enkele jaren de totale restauratiesom met 20 à 30% is gestegen.

- O R G E L S P E L -

Uit het restauratierapport dat uitgebracht is door de orgelcommissie van de Ned.Herv.Kerk en opgemaakt door de adviseur van deze commissie de Heer Cor Edskes uit Groningen, laten wij U enkele zinnen meelesen...

- Het pijpwerk verkeert over het algemeen in een zeer slechte staat.
- .Verschillende pijpvoeten zijn ingezakt of door oxydatie aangetast.
- =De windkanalen zijn oud en van geringe inhoud en vertonen lekkages.
- De stabiliteit van de windvoorziening is gering.
- .De ventielveren en de geleidestiften zijn geoxydeerd of om het wat duidelijker te zeggen: **ZIJN VERRUET!**
- =De toestand van het speelmechaniek is deplorabel en uit balans.
- De draaipunten zijn volledig uitgesleten en daardoor ontstaat veel gerael.
- .De stelmoeren houden niet meer. Daardoor is alles voortdurend ontregeld.
- =Het draadwerk is doorgeroest, terwijl er bovendien moeheid in het materiaal optreedt en daardoor veel reparaties.
- De houtworm viert hoogtij, daarentegen is het met 't orgel droevig **GESTEMD.**

-afsluitend- O R G E L S P E L -

-.--.-.-.-.

Dit klankbeeld werd samengesteld door het echtpaar Wolf ter gelegenheid van een gemeenteavond te Peize op Donderdag 16 November 1961

-.--.-.-.-.